

ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾರ್ತಿಕಗಳು

ರೂಪೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

Abstract:

ಮಾನವ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇರುವಂತಹ ಸಾಧನವೇ ಭಾಷೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯೇ ಮೂಲ ತಳಹದಿ. ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವನಾಡಿ. ಭಾಷೆ ಸತ್ತ ಮರುದಿನವೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಕೊನೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ, ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗುವ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, ಪದರ, ಪದರುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಒಳನೋಟಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ಥಳನಾಮಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾರ್ತಿಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಸ್ಥಳನಾಮಶಾಸ್ತ್ರ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ, ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ವಾರ್ತಿಕ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಊರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಿಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಊರ ಹೆಸರುಗಳು ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ವಿಶಿಷ್ಟದ ಹಿಂದೆ ವಿಶೇಷಣ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ವಿಷಯ ಸೂಚಕ ಪದಗಳಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ

ಎಂದರ್ಥ ಅಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹದ್ದು. ವಾರ್ತಿಕ ಎಂದರೆ ಊರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ಉತ್ತರಾರ್ಥ ಘಟಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಊರು, ಹಳ್ಳಿ, ಪುರ, ಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ಕಲ್ಲು, ಕೆರೆ, ಮಡಿ, ಪಟ್ಟಣ, ಕೋಟೆ, ಕುಪ್ಪೆ ಈ ಮುಂತಾದ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವಂತಹವು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಿಕ ಇವೆರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಕೃತಿಮಾಗಳೇ. ಈ ಆಕೃತಿಮಾಗಳು ಸ್ಥಳನಾಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಭಾಷಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ

Please cite this article as: ರೂಪೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್. (2024). ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾರ್ತಿಕಗಳು. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ನೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 3(3), 27-29

ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ವಾರ್ಗಿಕಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಊರ್-ಊರು

ಈ ವಾರ್ಗಿಕ ಅಚ್ಚ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದ್ದು, ಹಾಗಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಕೊಂಡ, ತೋಡ, ಕೊಡವ, ಕೊಲಾಮಿ, ನಾಯ್ಕಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಕೋಶ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಾರ್ಗಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೊರದೇಶದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಊರ್ ಎಂಬ ವಾರ್ಗಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದ ಇರ್ ಅಥವಾ ಊರ್ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ನೆಲೆಸುವಿಕೆ, ಇರುವಿಕೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಊರು ಎಂಬ ಪದ ಅಥವಾ ಅದರ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಧಿತ ರೂಪಗಳು ಜಲ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿರುವುದನ್ನು ಡಾ. ರಘುಪತಿಭಟ್ಟ ಕೆಮ್ಮೂರ್ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಊರುಗಳಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕವು. ಈ ವಾರ್ಗಿಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟದೊಡನೆ ಸೇರುವಾಗ ಸ್ವರ ಐಕ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಕಟ್ಟೆ-ಗಟ್ಟೆ, ಗಟ್ಟ-ಘಟ್ಟ

ಕಟ್ಟೆ ಎಂಬ ವಾರ್ಗಿಕವು ಶುದ್ಧ ದೇಶೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಎತ್ತರದ ನೆಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಿಟ್ಟೆಲ್ಲರ ಅರ್ಥಕೋಶದಲ್ಲಿ A Structure of earth or stones to sit upon for resting, transacting business, a station, a dam, a dike ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ-ಗಟ್ಟೆ-ಗಟ್ಟೆ ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆ ಎಂಬ ರೂಪವೇ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಗಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣಗೊಂಡಾಗ ಸಿಗುವ ರೂಪವೇ ಘಟ್ಟ.

ಕಲ್-ಗಲ್: ಈ ವಾರ್ಗಿಕದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳಗಳು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದವು. ಶಿಲಾಯುಗದ

ಮಾನವನ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ದ್ರಾವಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾತಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೂಪ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿಸರ್ಗವಾಚಿ ವಾರ್ಗಿಕವಾದ ಇದು ಕಲ್ಲು, ಬಂಡೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕೇರಿ,-ಗೇರಿ,-ಕೆರೆ,-ಗೆರೆ: ದ್ರಾವಿಡದ ವಾರ್ಗಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ, ಚೇರಿ ಎಂದೂ ಕನ್ನಡ ತುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಎಂದೂ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಗೇರಿ ಎಂದೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಾರ್ಗಿಕವು ಊರು, ಊರಿನ ಭಾಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೇರಿಯು ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕೆರೆ ಎಂಬುದರ ಮುಕ್ತ ಆಕೃತಿಮಾ ಎಂದೂ ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪುರ : ಪುರದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಊರಿಗಿಂತ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತೆ ಪುರ, ಪಟ್ಟಣ, ನಗರ ಮೊದಲಾದ ವಾರ್ಗಿಕಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ) ವಾರ್ಗಿಕವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. 'ಪುರ'ವೇ-ವರ-ವಾರ ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳ್ಳಿ: ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಾರ್ಗಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದ್ದು. ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಈ ವಾರ್ಗಿಕದ ಮೂಲ ಪಳ್ಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಊರು, ಗುಡಿಸಲು ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭೌದ್ಧ ಜೈನ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಳ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಕಿಟೆಲ್‌ರು ಪಳ್ಳಿ, ಪಳ್ಳಗಳ ಮೂಲ 'ಪಡು'ವಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳಗೆ ಬೀಳು, ಕೆಳಗೆ ಹೋಗು, ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪಳ್ಳ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತಗ್ಗು, ಆಳ, ತೊರೆ, ಎಂಬರ್ಥಗಳಿರುವುದರಿಂದ

ನೀರಿನಾಶ್ರಯದ ತಗ್ಗಿನ ನೆಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಹಾಳು: ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದ ವಾರ್ಗಿಕ ಇದಾಗಿದ್ದು ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಳ ಎಂದು, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಳು ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಳು, ಹಾಳು ಎಂದು ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪಾಳು, ಹಾಳು ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳ ಮೂಲ 'ಪಡು'ವಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳು ಬಿದ್ದ ಭೂಮಿ, ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದ ಭೂಮಿ, ಒಣಗಿದ ಭೂಮಿ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಪೊಳಲು ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣ ಎಂದರ್ಥ. ಪ > ಹ ಕಾರ ಆಗಿ ಹೊಳಲು ಆಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಾಳು, ಹಾಳ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಡು- ಗುಂಡಿ, - ಸಂತೆ

ಕೋಡು- ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿದ್ದು ಬೆಟ್ಟ, ದಿನ್ನೆ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಕುಪ್ಪೆ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು, ಕಾಡು ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆ: ಅಸಗೋಡು, ಆನಗೋಡು

ಗುಂಡಿ : ಜಲವಾಚಿ ಪದ ಆಳ, ಕುಣಿ, ಕುಳಿ, ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಳ್ಳವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಉದಾ: ಅರಿಶಿಣ ಗುಂಡಿ

ಸಂತೆ : ಸಂತೆ ವಾರ್ಗಿಕವು ಜನಸಂದಣಿಯ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನ, ಮಲೆಯಾಳಂನಲ್ಲಿ ಚನ್ನ, ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಸಂತ, ಕನ್ನಡ ತುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೆಯೆಂದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮರಡಿ-ಸಮುದ್ರ-ಹಟ್ಟಿ

ಮರಡಿ: ಮರಡಿ ಭೂಸ್ಥಿತಿವಾಚಿ ಪದ. ಮರಡಿ, ಮೊರಡಿ ಎಂಬ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಮೊರಡಿ ಎಂದರೆ ದಿನ್ನೆ, ಗುಡ್ಡ ಎಂತಲೂ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆ : ಹೊನ್ನಮರಡಿ,

ಸಮುದ್ರ: ಸಮುದ್ರ ಎಂಬುದು ಜಲವಾಚಿ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಕಡಲು, ಸಾಗರ,

ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿದ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಸಮುದ್ರ ಅಥವಾ ಸಾಗರ ಎಂಬ ಪದ ಜಲಾಶಯ ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಭರಮಸಾಗರ, ಶಾಂತಿಸಾಗರ,

ಹಟ್ಟಿ: ಹಟ್ಟಿ ವಸತಿವಾಚಿ ಪದ. ದನ, ಕುರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕುವ ಸ್ಥಳ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ರೊಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಹಳ್ಳಿ, ಗುಡಿಸಲು, ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಆದಿಮಾನವರು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಅವು ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಚಿಕ್ಕ ಬನ್ನಿಹಟ್ಟಿ, ಹಿರೆಬನ್ನಿಹಟ್ಟಿ, ಹಾಗೂ ಅಗರಬನ್ನಿಹಟ್ಟಿ.

ಹೀಗೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ವಾರ್ಗಿಕಗಳು ಈ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ವಾರ್ಗಿಕಗಳು ಬಂದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆ ಆಗಿರದ ಕಾರಣ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಂಗಡಿ, ಎಸ್.ಎಸ್. (2010). ಶಂಬಾ ಜೋಶಿ ಭಾಷಿಕ ವಿವೇಚನೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಎಂ. (1981). ವಾಗಾರ್ಥ. ಬಾಪೋ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಗಿರಿಜಾ. ಟಿ. (2019). ದಾವಣಗೆರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ.
- ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಎಂ.ಎಂ.. (1989). ಕನ್ನಡ ನಾಮ ವಿಜ್ಞಾನ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ನಾರಾಯಣ, ಕೆ.ವಿ. (ಸಂ.) (1999). ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.